

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش : حسابداری

عنوان تحقیق : نقش اقلام تعهدی در کاهش نوسان جریان‌های نقدی و محافظه کاری
مشروط

استاد راهنما :

دکتر رضوان حجازی

استاد مشاور :

دکتر فرزانه حیدر پور

پژوهشگر :

اصغر علی کشی زاده

زمستان ۱۳۹۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به :

همه عزیزانی که در طول دوران تحصیل

کلمه ای به اینجانب آموخته اند.

تشکر و قدردانی :

- سر کار خانم دکتر رضوان حجازی استاد محترم راهنما که در نهایت هجت ، حوصله و شکپایی نسبت به راهنمایی اینجانب مساعدتی یی دریغ عنایت داشتند.
- سر کار خانم دکتر فرزانه جدر پور استاد محترم مشاور که در تدوین این پایان نامه کمک فراوانی فرمودند.
- سر کار خانم دکتر دکتر آریتا جمانشاد که زحمت داوروی این پایان نامه را به عهده داشتند .

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب اصغر علی کشی زاده

دانشجوی کارشناسی ارشد

رشته حسابداری

با شماره دانشجویی ۸۶۰۸۱۱۸۴۹۰۰ اعلام می نمایم که کلیه مطالب مندرج در این

پایان نامه با عنوان : نقش اقلام تعهدی در کاهش نوسان جریان نقدی و محافظه کاری مشروط

حاصل کار پژوهشی خود بوده و چنانچه دستاوردهای پژوهشی دیگران را مورد استفاده قرار داده باشم، طبق ضوابط و رویه های جاری ، آنرا ارجاع داده و در فهرست منابع و مأخذ ذکر نموده ام . علاوه بر آن تاکید می نماید که این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم سطح ، پایین تر یا بالاتر ارائه نشده و چنانچه در هر زمان خلاف آن ثابت شود ، بدینوسیله متعهد می شوم ، در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام توسط دانشگاه ، بدون کوچکترین اعتراض آنرا بپذیرم.

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ :

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای/خانم اصغر علی کشی زاده از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره
18/25 بحروف و هجدهویست و پنج صدم

با درجه

عالی

مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما :

چکیده

یکی از وظایف مهم حسابداری تعدی شناسایی همزمان درآمد و هزینه تحت اصل تطابق می باشد (دچو، ۱۹۹۴)؛ دچو، کاتر و واتر، ۱۹۹۸). با افزودن اقلام تعدی به جریانهای تعدی عملیاتی حسابداران اقلامی از سود را ارائه می کنند که نسبت به روش تعدی از نوسان کمتری برخوردار می باشد؛ و محافظه کاری مشروط یعنی شناسایی زودتر زیان های تحقق نیافته نسبت به سودهای تحقق نیافته تعبیر گردیده است.

تحقیق حاضر در پی بررسی دو نقش متفاوت ارقام تعهدی انجام شده است تا مشخص نماید:

۱_ آیا بین افزایش ارقام تعهدی و کاهش نوسانات جریان‌ات نقدی رابطه معنی داری وجود دارد؟

۲_ آیا شرکتها زیان تحقق نیافته را نسبت به سود تحقق نیافته زودتر شناسایی می کنند؟

و برای اندازه گیری محافظه کاری شرطی از مدل دچو- دچو مدل بهبود یافته جونز که توسط بال و شپواکوهار (۲۰۰۵) ارائه شده، استفاده گردیده است. در این تحقیق جامعه آماری شامل شرکتها، پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و برای دوره زمانی ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۸ می باشد. در این تحقیق از ارقام تعهدی جهت اندازه گیری محافظه کاری استفاده شده است. روش تحقیق حاضر با توجه به هدف، کاربردی و برحسب روش اجرا، توصیفی و همبستگی است. با توجه به اینکه فرضیه ها، تاثیر متغیر مستقل را بر متغیر وابسته بررسی می کنند در نتیجه از آزمون های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون کمترین مربعات استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده های تحقیق از روش های آماری توصیفی و استنباطی استفاده شده و در تجزیه و تحلیل اطلاعات از بسته نرم افزار آماری R, Excel, Eviews, SPSS استفاده گردیده است.

. نتایج حاصل از تحقیق حاکی از وجود رابطه مثبت معنادار بین افزایش ارقام تعهدی و کاهش

نوسانات جریان‌ات نقدی می باشد و عدم هم خوانی با توجه منفی بودن α_5

بین شناسایی زودتر زیان تحقق نیافته نسبت به سود تحقق نیافته می باشد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول : کلیات
۲	۱-۱. بیان مسأله
۳	۱-۲. اهمیت تحقیق
۴	۱-۳. هدف تحقیق
۴	۱-۴. فرضیه های تحقیق
۵	۱-۵. روش تحقیق
۵	۱-۵-۱. مدلهای تحقیق
۵	۱-۵-۲. تعریف متغیرهای تحقیق
۵	۱-۵-۳. روش تحقیق
۶	۱-۵-۴. نحوه آزمون فرضیه ها
۶	۱-۵-۵. جامعه آماری
۷	۱-۵-۶. روش گرد آوری اطلاعات
۷	۱-۵-۷. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۸	۱-۶. قلمرو تحقیق
۹	۱-۷. تعریف واژه های کلیدی تحقیق
۱۰	۱-۸. ساختار تحقیق
۱۱	فصل دوم: مبانی نظری و مروری بر پیشینه تحقیق
۱۲	۲-۱. محافظه کاری و جایگاه آن در چارچوب مفهومی حسابداری
۱۳	۲-۱-۱. کلیات
۱۴	۲-۱-۲. تاریخچه محافظه کاری
۱۵	۲-۱-۳. تعریف محافظه کاری
۱۷	۲-۱-۴. بررسی تفاسیر محافظه کاری
۱۷	۲-۱-۴-۱. تفسیر قراردادی

۱۸	۲-۱-۴-۲. تفسیر دعاوی قضایی و حقوقی.....
۱۸	۲-۱-۴-۳. تفسیر مالیاتی.....
۱۸	۲-۱-۴-۴. تفسیر هزینه های سیاسی.....
۱۹	۴-۱-۴-۵. تفسیر قراردادی برای محافظه کاری.....
۱۹	۲-۱-۴-۵-۱. محافظه کاری و قراردادهای بدهی.....
۲۱	۲-۱-۴-۵-۲. ارقام محافظه کارانه حسابداری بعنوان اطلاعات.....
۲۲	۲-۱-۴-۵-۳. انتقادهای وارده بر رویکرد اطلاعات.....
۲۳	۲-۱-۴-۶. تفسیر دعاوی قضایی.....
۲۴	۲-۱-۴-۷. تفسیر مالیاتی.....
۲۴	۲-۱-۴-۸. تفسیر قانون گذاری.....
۲۵	۲-۱-۵. آثار محافظه کاری برای قانون گذاران و استانداردار گذاران.....
۲۶	۲-۲. نقش اقلام تعهدی در محافظه کاری مشروط.....
۲۸	۲-۲-۱. نقش حسابداری تعهدی.....
۳۲	۲-۲-۲. عدم تقارن بین اقلام تعهدی سود و زیان.....
۳۳	۲-۲-۳. مدل های اقلام تعهدی مورد انتظار.....
۳۷	۲-۲-۵. محافظه کاری مشروط و محافظه کاری غیر مشروط.....
۳۹	۲-۲-۶. تحقیقات تجربی صورت گرفته در زمینه محافظه کاری.....
۴۲	فصل سوم: روش شناسی تحقیق.....
۴۳	۱-۳ مقدمه.....
۴۴	۲-۳. روش تحقیق:.....
۴۵	۳-۳. طرح مسأله تحقیق.....
۴۶	۴-۳. بیان مسأله.....
۴۷	۵-۳. متغیرهای مورد مطالعه تحقیق و نقش و روش محاسبه آنها.....
۴۷	۱-۵-۳. متغیر مستقل تحقیق.....
۴۸	۲-۵-۳. متغیرهای وابسته تحقیق.....
۴۹	۶-۳. فرضیه های تحقیق:.....

۴۹	۷-۳. گردآوری داده‌های علمی :
۵۰	۱-۷-۳. ابزار گردآوری داده‌ها
۵۰	۲-۷-۳. جامعه آماری:
۵۱	۳-۷-۳. تعیین حجم نمونه:
۵۵	۴-۷-۳. قلمرو تحقیق:
۵۵	۱-۴-۷-۳. قلمرو موضوعی تحقیق:
۵۵	۲-۴-۷-۳. قلمرو مکانی:
۵۵	۳-۴-۷-۳. قلمرو زمانی
۵۵	۲-۸-۳. محافظه کاری شرطی:
۵۷	۹-۳. روش آزمون فرضیه‌ها:
۵۸	۱-۹-۳. روش تجزیه و تحلیل داده ها.
۵۸	۲-۹-۳. روش رگرسیون خطی
۶۰	۳-۹-۳. آزمون کولموگروف- اسمیرنوف :
۶۱	۴-۹-۳. آزمون معنی دار بودن:
۶۱	۵-۹-۳. همبستگی:
۶۲	۴-۹-۳. ضریب تعیین:
۶۳	۶-۹-۳. ضریب همبستگی :
۶۴	۱-۶-۹-۳. آزمون همبستگی پیرسون
۶۵	۷-۹-۳. آزمون خود همبستگی :
۶۷	فصل چهارم: واکاوی داده ها
۶۸	۴-۱-مقدمه :
۶۹	۲-۴. توصیف داده ها:
۷۰	۳-۴. ضریب همبستگی بین متغیر ها
۷۲	۴-۴. بررسی نرمال بودن توزیع متغیر وابسته برای کل دوره:
۷۳	۴-۴-۱. بررسی نرمال بودن توزیع متغیر وابسته :

۷۴۵-۴ خطی بودن ارتباط نمودارهای پراکنش
۷۹تحلیل پانلی
۸۴بررسی اعتبار مدل
۸۹فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادها
۹۰۱-۵.مقدمه:
۹۰۲-۵.خلاصه موضوع و روش تحقیق:
۹۱۳-۵.خلاصه ای از نتایج تحقیق
۹۲۱-۳-۵.خلاصه نتایج و یافته های آزمون فرضیه اول تحقیق در ادامه ارائه شده است.
۹۲۲-۳-۵.خلاصه نتایج و یافته های آزمون فرضیه اول تحقیق در ادامه ارائه شده است:
۹۳۴-۵.محدودیت های تحقیق:
۹۴(۵-۵)پیشنهادها:
۹۵۶-۵.خلاصه فصل پنجم
۹۶منابع فارسی:
۹۷منابع انگلیسی:

فهرست جداول

عنوان	صفحه
۱-جدول نمونه آماری	۵۳
۳-۱جدول ادامه جدول نمونه آماری	۵۴
۴-۱جدول توصیف داده های آماری	۶۹
۴-۲جدول ضرایب همبستگی بین متغیرهای وابسته (۱)	۷۱
۴-۳جدول ضرایب همبستگی بین متغیرهای وابسته (۲)	۷۱
۴-۴جدول نرمال بودن متغیرهای وابسته (۱)	۷۲
۴-۵جدول نرمال بودن متغیرهای وابسته (۲)	۷۳
۴-۶جدول نتایج تحلیل پانلی (۱)	۸۰
۴-۷جدول نتایج تحلیل پانلی (۲)	۸۳
۴-۸جدول همبستگی بین متغیرها (۱)	۸۷
۴-۹جدول همبستگی بین متغیرها (۲)	۸۸

فهرست نمودار

صفحه

عنوان

۷۵.....	۴- نمودار بررسی رابطه خطی بین داده ها
۷۵.....	۴- نمودار بررسی رابطه خطی بین داده ها
۷۶.....	۴- نمودار بررسی رابطه خطی بین داده ها
۷۶.....	۴- نمودار بررسی رابطه خطی بین داده ها
۷۷.....	۴- نمودار بررسی رابطه خطی بین داده ها
۷۷.....	۴- نمودار بررسی رابطه خطی بین داده ها
۷۸.....	۴- نمودار بررسی رابطه خطی بین داده ها
۷۸.....	۴- نمودار بررسی رابطه خطی بین داده ها
۸۲.....	۴- نمودار توزیع نرمال بودن داده ها
۸۶.....	۴- نمودار تراکشن داده ها

فصل اول

کلیات

۱-۱. بیان مسأله

یکی از وظایف مهم حسابداری تعهدی شناسایی همزمان درآمد و هزینه تحت اصل تطابق می باشد (دچو، ۱۹۹۴؛ دچو، کاتری و واتز، ۱۹۹۸)^۱. با افزودن اقلام تعهدی به جریانهای نقدی عملیاتی حسابداری اقلامی از سود را ارائه می کنند که نسبت به روش نقدی از نوسان^۲ کمتری برخوردار می باشد؛ زیرا اقلام تعهدی نوسان جریان های نقدی عملیاتی را که از تغییرات بیرونی یا تغییراتی که در اثر هموار سازی در اقلام سرمایه در گردش از قبیل موجودی مواد و کالا، پیش پرداخت ها، حسابهای دریافتنی و حسابهای پرداختنی بوجود آمده، بهبود می بخشد. همچنین سود حسابداری در مقایسه با جریانهای نقدی حاصل از عملیات از نوسان کمتری برخوردار می باشد، زیرا هزینه استهلاک نوسان در پرداختهای نقدی بابت سرمایه گذاری را هموار می کند. بال و شیواکومار^۳ (۲۰۰۵) دومین نقش اصلی حسابداری تعهدی را شناسایی به موقع سود و زیان تحقق نیافته مطرح می کنند. سود یا زیان تحقق نیافته طی یک دوره را می توان به عنوان جریان های نقدی دوره جاری پس از تعدیل بابت افزایش (کاهش) ارزش فعلی جریان های نقدی آتی مورد انتظار تعریف نمود. فرضیه اصلی بال و شیواکومار این است که اقلام تعهدی نشان دهنده محافظه کاری مشروط^۴ در شناسایی سودها و زیان ها می باشد. محافظه کاری مشروط یعنی شناسایی زودتر زیان های تحقق نیافته نسبت به سودهای تحقق نیافته. برای مثال قاعده ی اقل بهای تمام شده یا ارزش بازار و حذف سرقفلی در پی انجام آزمون کاهش ارزش از این نوع هستند. طبق تعریف، شناسایی سود و زیان تحقق نیافته باید حول و حوش زمانی که جریان های نقدی آتی مورد انتظار تجدید نظر می شود، صورت گیرد.

۱-۲. اهمیت تحقیق

اهمیت مطالعه این تحقیق از چندین جنبه قابل بحث می باشد. نخست، این تحقیق بینش جدیدی در ارتباط با وظیفه حسابداری تعهدی که دارای جایگاه اصلی در گزارشگری مالی می باشد، فراهم می کند. هدف اولیه اقلام تعهدی ارائه سود حسابداری برای مقاصد ارزیابی، قراردادی و ارزیابی عملکرد

^۱ -Dechow&Watts

^۲ - Noise

^۳ - Ball &Shivakumar

^۴ - Conditional Conservatism

می باشد. همچنین با استفاده از حسابداری تعهدی، تمامی اقلام ترازنامه باید بر مبنای تعهدی ارائه شوند. اخیراً محققانی شروع به بررسی چگونگی عملکرد حسابداری تعهدی پرداختند. دوم اینکه، درک ما را از نقش اقلام تعهدی در محافظه کاری مشروط که به عنوان تقارن بین شناسایی به موقع سود و زیان تعریف می شود، افزایش می دهد. سوم، اقلام تعهدی توجه محققان را در زمینه مطالعه مدیریت سود و کیفیت سود جلب کرده است. در این مطالعات برآوردهای مدیریت سود و کیفیت سود به مدل های اقلام تعهدی، به خصوص مدل بسط یافته توسط^۱ (جونز، ۱۹۹۱) ستگی دارد. سایر مدل های اقلام تعهدی شامل مدل (دچو، کاتری و واتز، ۱۹۹۸) و مدل^۲ (دچو و دیچو، ۲۰۰۲) می باشد که به طور خاص جهت اندازه گیری کیفیت سود ایجاد شده است. در این تحقیق سعی بر آن است تا با در نظر گرفتن نقش اقلام تعهدی در شناسایی به موقع سود و زیان، به بسط و گسترش تحقیقاتی که اخیراً در این زمینه صورت گرفته پردازیم. چهارم، گاهی اوقات نتایج حاصل از مطالعات مدیریت سود و کیفیت سود به طور اساسی به تعیین مناسب اقلام تعهدی بستگی دارد. در مطالعاتی که اخیراً صورت گرفته از طریق برآورد اقلام تعهدی غیر عادی یا احتیاطی به اندازه گیری مدیریت سود و کیفیت سود پرداخته شده است. در این مطالعات نقش اقلام تعهدی در محافظه کاری مشروط لحاظ نگردیده است و از اینرو مدل های خطی مورد استفاده جهت برآورد اقلام تعهدی می تواند منجر به سوگیری منظم گردد. در این تحقیق با لحاظ نمودن محافظه کاری مشروط در مدل های برآوردی اقلام تعهدی سعی خواهیم نمود تا این مدلها را بهبود بخشیده و برآورد مناسبی را از اقلام تعهدی ارائه دهیم. در این تحقیق برآنیم تا نقش اقلام تعهدی در کاهش نوسان^۳ و محافظه کاری مشروط را با استفاده از اطلاعات مربوط به شرکتهای بورس اوراق بهادار تهران بررسی کنیم.

۳-۱. هدف تحقیق

^۱ -Jones

^۲ Dechow & Dichev

3- Noise Reduction

به طور کلی، نقش اقتصادی حسابداری تعهدی بهبود کارایی گزارشگری مالی می باشد. به موقع ارقام تعهدی، به موقع بودن رقم سود را بهبود می بخشد. با حذف نوسان از رقم سود، این متغیر به یک متغیر کارا تبدیل خواهد شد. علاوه بر این ارقام تعهدی همزمان با تاثیر گذاری بر رقم سود، متغیرهای ترانزنامه را نیز تحت تاثیر قرار می دهد و کارایی این متغیرها را نیز به همان میزان افزایش می دهد. ارقام تعهدی همچنین با شناسایی زیان های تحقق نیافته علی الرغم اینکه به موقع بودن رقم سود را بهبود بخشیده و کارایی آن را در قرارداد بدهی و پاداش افزایش می دهد به طور همزمان کارایی قراردادی ارقام ترانزنامه را از طریق تجدید نظر ارزش دفتری دارایی ها و بدهی ها افزایش می دهد. در این تحقیق برآنیم تا نقش ارقام تعهدی در کاهش نوسان جریانهای نقدی و محافظه کاری مشروط را با استفاده از اطلاعات مربوط به شرکتهای بورس اوراق بهادار تهران بررسی کنیم.

۴-۱. فرضیه های تحقیق

تحقیق در مورد محافظه کاری حسابداری از جمله تحقیقات اثباتی در حسابداری است. لذا سعی می شود تا با استفاده از فرضیه های تحقیقات اثباتی و تفاسیر موجود در زمینه محافظه کاری حسابداری فرضیه هایی برای این تحقیق در نظر گرفته و سپس آزمون شود.

فرضیه اول: بین افزایش ارقام تعهدی با کاهش نوسان جریان های نقدی رابطه معنی داری وجود دارد.

فرضیه دوم: شرکتهای زیان تحقق نیافته را نسبت به سود تحقق نیافته زودتر شناسایی می کنند.

۵-۱. روش تحقیق

۱-۵-۱. مدلهای تحقیق

رابطه های مورد استفاده برای آزمون فرضیه ها به شرح زیر می باشد:

رابطه ۱-۱

$$ACC_t = \alpha_0 + \alpha_1 CFO_t + \alpha_2 CFO_{t-1} + \alpha_3 CFO_{t+1} + \varepsilon_t$$

رابطه 2-1

$$ACC_t = \alpha_0 + \alpha_1 \Delta REV_t + \alpha_2 GPPE_t + \alpha_3 \Delta CF_t + \alpha_4 D\Delta CF_t + \alpha_5 D\Delta CF_t * \Delta CF_t + \varepsilon_t$$

2-5-1. تعریف متغیرهای تحقیق

متغیرهای مورد استفاده در مدل های فوق به شرح زیر تعریف می گردند:

ACC_t = اقلام تعهدی سال t که پس از کسر سود (زیان) عملیاتی از جریانهای نقدی حاصل از عملیات محاسبه می گردد،

CFO_t = جریان های نقدی حاصل از عملیات سال t ،

CFO_{t+1} = جریان های نقدی حاصل از عملیات سال $t+1$ ،

CFO_{t-1} = جریان های نقدی حاصل از عملیات سال $t-1$ ،

$GPPE_t$ = اموال، ماشین آلات و تجهیزات در پایان سال t ،

ΔREV_t = تغییرات فروش در سال t ،

$D\Delta CFO_t$ = یک متغیر مجازی است که اگر $\Delta CFO_t < 0$ باشد برابر 1 خواهد بود و در غیر اینصورت مقدار صفر اختیار خواهد نمود.

لازم به ذکر است که تمامی متغیرهای فوق با میانگین کل دارایی ها همکن خواهند شد.

3-5-1. روش تحقیق

این تحقیق براساس اطلاعات واقعی بازار سهام و صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار انجام می گیرد. اطلاعات اساسی این تحقیق، شامل متغیرهای حسابداری شرح داده شده و سایر اطلاعات مربوط به صورتهای مالی شرکتها می باشد. روش مورد استفاده، روش تحقیق همبستگی می باشد. در این نوع تحقیق رابطه بین متغیرها براساس هدف تحقیقی تحلیل می گیرد. تحقیقات همبستگی را می توان برحسب هدف به سه دسته تقسیم کرد:

1. رابطه همبستگی دو متغیری

۲. تحلیل رگرسیون

۳. تحلیل ماتریس همبستگی

در تحقیق حاضر ما ارزش رگرسیون استفاده می کنیم.

۴-۵-۱. نحوه آزمون فرضیه ها

فرضیه اول: این فرضیه بیان می کند که ارقام تعهدی منجر به کاهش نوسان جریانهای نقدی می گردد. به منظور آزمون این فرضیه از مدل دجو- دچو استفاده شده است. در مدل (۱) در صورتیکه ضریب α_1 منفی و معنی دار و ضرایب α_2 و α_3 مثبت و معنی دار باشد، این فرضیه مورد تأیید قرار خواهد گرفت. بیان آماری فرضیه اول به شرح زیر می باشد:

$$\begin{cases} H1_0 : \alpha_1 \geq 0, \alpha_2 \leq 0, \alpha_3 \leq 0 \\ H1_1 : \alpha_1 < 0, \alpha_2 > 0, \alpha_3 > 0 \end{cases}$$

فرضیه دوم: این فرضیه بیان می کند که شرکتها زیان تحقق نیافته را نسبت به سود تحقق نیافته زودتر شناسایی می کنند. به منظور آزمون این فرضیه از مدل بهبود یافته جونز که توسط بال و شیواکومار (۲۰۰۵) ارائه شده، استفاده گردیده است. در مدل (۲) در صورتیکه ضریب α_5 مثبت و معنی دار باشد، این فرضیه مورد تأیید قرار خواهد گرفت. بیان آماری فرضیه دوم به شرح زیر می باشد:

$$\begin{cases} H1 : \alpha_5 \geq 0 \\ H1_1 : \alpha_5 \leq 0 \end{cases}$$

۵-۵-۱. جامعه آماری

نمونه از بین شرکتهای پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران (TSE) انتخاب گردیده است. به دلیل اینکه قوانین و مقررات حاکم بر شرکتهای فعال در صنایع مالی، بانکداری و بیمه ممکن است به طور بالقوه بر استفاده از ارقام تعهدی تاثیر گذارد، این شرکتها از نمونه حذف خواهند شد. از آنجا که جهت تعیین متغیرهای مجازی از رگرسیون حداقل مربعات مستقیم (OLS) استفاده می گردد، لازم است شرکتها از بین صنایع مختلف انتخاب شود تا اطمینان حاصل گردد که برآوردهای حاصل از مدلهای رگرسیون بدون اریب می باشد. در این تحقیق جامعه آماری شامل شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. نمونه های این تحقیق به گونه ای انتخاب می شوند که:

۱) از سال ۱۳۸۰ در بورس پذیرفته شده باشند.

۲) سال مالی آنها منتهی به ۱۲/۲۹ باشد.

۳) جزء شرکت های سرمایه گذاری نباشند.

۶-۵-۱. روش گرد آوری اطلاعات

اطلاعات لازم برای تدوین مبانی نظری و آزمون فرضیات این تحقیق عمدتاً از منابع کتابخانه ای بدست خواهد آمد که اطلاعات مورد نیاز این تحقیق عمدتاً از بانکهای اطلاعاتی استخراج خواهد گردید.

۷-۵-۱. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

این تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر جمع آوری داده ها، همبستگی مبتنی بر تحلیل رگرسیون می باشد. متغیرهای مورد مطالعه و تعداد مشاهدات به صورت سری زمانی اجرا خواهد شد. نظر به اینکه داده های مورد استفاده اطلاعات واقعی و تاریخی است می توان آن را از نوع پس رویدادی طبقه بندی کرد. داده های این تحقیق از نرم افزار تدبیر پرداز، ره آورد نوین و کتابخانه بورس اوراق بهادار تهران استخراج می گردد. در این تحقیق تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون فرضیه ها براساس روشهای آماری انجام گردیده و برای این منظور از نرم افزار **SPSS** , **Eviews** , **Excel** استفاده خواهد شد.

۶-۱. قلمرو تحقیق

قلمرو موضوعی: تحقیق حاضر از نظر موضوعی در بر گیرنده نقش اقلام تعهدی در کاهش نوسان و محافظه کاری مشروط می باشد.

قلمرو مکانی: قلمرو مکانی تحقیق شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد.

قلمرو زمانی: قلمرو زمانی تحقیق برای هر یک از شرکتهای مورد بررسی از ابتدای سال ۱۳۸۰ تا پایان سال ۱۳۸۸ می باشد.